

**LAULATUSRAAMATUKE LIHTSATELE
KIRIKUÕPETAJATELE.**

Martin Luther.

„Niipalju kui on maid, niipalju on ka kombeid,” ütleb vanasõna. Niisiis, kuna abiellumine ja abielu on maine asjatoimetus, ei sobi meil, vaimulikel või kirikuteenritel, selles osas mingeid korraldusi teha või selle üle valitseda, vaid me jätame igale linnale ja maale alles nende kombesed ning harjumused, nagu tavaks on. Ühed viivad pruudi kaks korda kirikusse, nii õhtul kui hommikul, teised ainult ühe korra, mõned annavad abielust teada ja kuulutavad selle kantslist kaks või kolm nädalat varem maha – selle kõige ja muu seesuguse jätan ma isandate ning ametivõimude lahendada ja teha, nii nagu nemad seda soovivad, minusse see ei puutu.

Aga kui meilt palutakse õnnistamist kiriku ees või kirikus, eestpalvet või ka laulutamist, siis me oleme kohustatud seda tegema. Seepärast ma tahtsingi nende jaoks, kes seda ise paremini ei oska, teatud sõnad ja kava kokku panna, et kui see kellelegi meelt mööda on, siis ta kasutaks neid nii nagu meiegi. Teised, kes seda paremini oskavad, see tähendab, kes üleüldse midagi ei oska, aga kes kujutavad endale ette, et nad oskavad kõike, ei vaja minu teeneid, ilma et nad neid üle trumbata ja maha teha ei prooviks. Ja hoidku ometi selle eest, et nad kellegagi mõnes asjas ühel meelel ei oleks, muidu võiks ju jääda mulje, et nad on sunnitud teistelt midagi õppima – oleks see vast suur häbi!

Seega, kui siiamaani on munkade ja nunnade pühitsemisel taga aetud erilist suurejoonelisust, samas kui nende seisus ja elu on jumalatu ning tühipaljas inimeste väljamõeldis, mille kohta puudub Pühakirjas igasugune alus, siis kui palju enam me peaksime austama seda jumalikku seisust ja kui palju aulisemal viisil pühitsema, palvetama ja ehtima? Sest vaatamata sellele, et tegemist on maise seisusega, kehtib selle kohta ikkagi Jumala sõna, ja see ei ole inimeste välja mõeldud või kehtestatud nagu munkade ja nunnade seisus, nii et selle tõttu võib seda sada korda õigustatumalt vaimulikuks pidada kui kloostri seisust, mida tuleb esmajärjekorras kõige ilmalikumaks ja lihalikumaks pidada, kuna see on lihast ja verest ning igas mõttes ilmaliku aru ja mõistuse leiutis ning algatus.

Ja seda ka sel põhjusel, et noored inimesed õpiksid seda seisust kui jumalikku tegu ja käsku tõsiselt võtma ning au sees pidama ega veiderdaks seejuures nii häbiväärselt, naerdes, irvitades ja muud sellesarnast kergemeelsust üles näidates, nagu tänaseni ollakse harjunud, justkui abiellumine või pulmades pidamine oleks nali või lapsemäng. Need, kes selle tava algatasid, et pruut ja peigmees tuleb kirikusse tuua, ei pidanud seda sugugi naljategemiseks, vaid võtsid seda ülima tõsidusega. Keegi ei kahtle ju, et sellega tahtsid nad Jumala õnnistuse ja ühiste eestpalvete osaliseks saada, mitte aga nalja või paganlikke vigureid teha.

Ja seda tõendab ka see tegu ise, sest kes soovib pastorilt või piiskopilt palvet ja õnnistamist, see näitab sellega (isegi kui ta seda suuga ei tunnista), mis ohtudesse ja hädadesse ta astub ja kui väga ta vajab selles seisuses, millesse ta astub, jumalikku õnnistust ja ühist eestpalvet, nagu on selgelt näha ka igapäevaelus, missuguseid õnnetusi saadab kurat lahutuse, truudusetuse, lahkmeele ja kõiksugu hädade näol abieluseisuses inimeste teele.

Niisiis me toimime pruudi ja peigmehega, kui nad seda soovivad ja taotlevad, järgmisel viisil:

Esiteks kantslist mahakuulutamine selliste sõnadega:

„Hans N. ja Greta N. tahavad jumaliku korra kohaselt pühasse abieluseisusesse astuda, nad paluvad ka enda eest ühist kristlikku eestpalvet, et nad võiksid seda Jumala nimel alustada ja et see igati korda läheks.

Ja kui kellelgi on midagi selle vastu öelda, see tehku seda aegsasti või vaikigu seejärel. Jumal õnnistagu neid, aamen.”

Kiriku ees laulatamine selliste sõnadega:

„Hans, kas sa tahad Greta oma seaduslikuks abikaasaks võtta?”

Ta öelgu: „Jah!”

„Greta, kas sa tahad Hansu oma seaduslikuks abikaasaks võtta?”

Ta öelgu: „Jah!”

Siinkohal lasku õpetaja neil teineteisele laulatussõrmus sõrme panna ja ühendagu nende kummagi parem käsi ning öelgu:

„Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene lahutagu!” [Mt 19:6]

Ja seejärel öelgu ta kõigi kokkutulnute ees:

„Kuna Hans N. ja Greta N. soovivad abiellu astuda ja tunnistavad seda siin avalikult Jumala ja maailma ees ning ulatasid selle kinnituseks teineteisele käe ja laulatussõrmuse, siis laulatan ma nad abiellu Isa, Poja ja Püha Vaimu nimel, aamen.”

Altari ees lugegu ta peigmehele ja pruudile Jumala Sõna Genesisise teisest peatükist:

„Ja Issand Jumal ütles: „Inimesel ei ole hea üksi olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on.” Siis Issand Jumal laskis tulla raske une inimese peale ja see jäi magama; siis ta võttis ühe tema küljeluudest ning sulges selle aseme taas lihaga. Ja Issand Jumal ehitas küljelu, mille ta inimesest oli võtnud, naiseks ja tõi tema Aadama juurde. Ja Adam ütles: „See on nüüd luu minu luust ja liha minu lihast. Teda peab hüütama mehe naiseks, sest ta on mehest võetud!” Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha!” [1Ms 2:18.21–24]

Seejärel pöördugu ta nende kahe poole ja öelgu neile:

„Kuna te mõlemad olete astunud abieluseisusesse, siis võtke kõigepealt kuulda Jumala käsku selle seisuse kohta.

Paulus ütleb nõnda: „Mehed, armastage naisi otsekui Kristus on armastanud kogudust ja loovutanud iseene tema eest, et teda pühitseda, olles ta puhastanud veepesemisega sõna kaudu, et kogudust iseenda ette seada üllana, nii et tal ei oleks plekki ega kortsu ega muud säärast, vaid et ta oleks püha ja laitmatu. Nõnda peavad mehedki armastama oma naisi nagu iseene ihu. Kes oma naist armastab, armastab iseennast. Keegi pole ju kunagi vihanud iseene ihu, vastupidi, ta turgutab ja hellitab seda otsekui Kristus kogudust.

Naised, olge oma meeste vastu otsekui Issanda vastu, sest mees on naise pea, nagu Kristus on koguduse pea, Tema ise on oma ihu Päästja. Kuid nagu kogudus alistub Kristusele, nõnda olgu ka naised meestele kõigis asjus.” [Ef 5:25–29; 22–24]

Teiseks võtke kuulda risti, mille Jumal selle seisuse peale on pannud. Nii ütles Jumal naisele:

„Sinule ma saadan väga palju valu, kui sa lapseotel oled: sa pead valuga lapsi ilmale tooma! Sa himustad küll oma meest, aga tema valitseb su üle.”

Aga Aadamale ta ütles:

„Et sa kuulasid oma naise sõna ja sõid puust, millest mina olin sind keelanud, öeldes, et sa ei tohi süüa, siis olgu maapind neetud sinu üleastumise pärast! Vaevaga pead sa sellest sööma kogu eluaja! Ta peab sulle kasvatama kibuvitsu ja ohakaid, ja põllutaimed olgu sulle toiduks! Oma palge higis pead sa leiba sööma, kuni sa jälle mullaks saad, sest sellest oled sa võetud! Tõesti, sa oled põrm ja pead jälle põrmuks saama!” [1Ms 3:16–19]

Kolmandaks, teie lohutuseks on see, et te teate ja usute, kuidas teie seisus on Jumalale meelepärane ja õnnistatud. Sest kirjutatud on:

„Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks. Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: „Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude

üle taeva all ja kõigi loomade üle, kes maa peal liiguvad!” Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea.” [1Ms 1:27j.31]

Sellepärast ütleb ka Saalomon: „Kes leiab naise, leiab õnne ja saab Issanda hea meele osaliseks.” [Õp 18:22]

Siinkohal tõstku ta oma käed nende üle ja palvetagu nõnda:

„Issand Jumal, kes sa oled loonud mehe ja naise ning määranud nad abieluseisusesse, õnnistanud neid ihuviljaga ja tähistanud sellega oma armsa Poja, Jeesuse Kristuse, ja kiriku, tema pruudi, ühenduse saladust, me palume sinu põhjatumat heldust, et sa ei laseks oma loodud korral ja õnnistusel kaduda ega hävida, vaid hoiaksid seda armulikult meie sees Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi, amen.”